

angår tjenestemændene, er der i denne forbindelse grund til på ny at fremhæve, at det må antages, at deres handlinger også for denne specielle sag vedkommende har været dækket af den ansvarlige minister. De tidligere ministre J. O. Krag, Viggo Kampmann, Per Hækkerup, Hans Hækkerup, K. Axel Nielsen og K. Lindberg har over for udvalget erklæret, at de ikke har haft bekendskab til den virksomhed, som fandt sted i kommunikationsknudepunktet, og udvalget har ikke — heller ikke ved den af to medlemmer på udvalgets vegne foretagne gennemgang af samtlige referater af sikkerhedsudvalgenes møder i tiden fra 1953-1970 — fundet grundlag for at anfægte dette.*)

På grundlag af de af udvalget foretagne undersøgelser finder man grund til om den bevillingsmæssige praksis, som har været fulgt gennem årene på efterretningstjenestens område, at bemærke følgende.

Det budgetmæssige grundlag, der ikke har været specificeret for de enkelte virksomheder, ligesom den særlige revisionsordning har været godkendt på regeringsplan gennem, så vidt udvalget kan se, hele den periode, hvor forsvarrets centralradio har eksisteret.

Der er ikke gennem denne budget- og revisionsmæssige ordnings etablering og praktisering gennem årene begået noget pligtstridigt, som kan bebrejdes nogen minister. Da forholdet blev gjort til genstand for fornyet overvejelse i 1961 på foranledning af revisionsdepartementet, besluttedes det i 1961 af medlemmer af regeringen, at ordningen skulle fortsætte. De investeringsudgifter, som har været anvendt inden for forsvarrets centralradio, har ikke altid været medtaget i de årlige budgetter, men dette må antages at være sket med regeringernes billigelse. Spørgsmålet nævnes senest — sammen med revisions- og konteringsproblemer — i et notat udfærdiget 10. november 1967 med henblik på statsministerens besøg i forsvarrets centralradio. Besøget, der var fastsat til den 1. december, fandt på grund af den politiske situation i forbindelse med den

britiske devaluering ikke sted, og tidligere statsminister Krag har over for udvalget oplyst, at han ikke har fået notatet i hænde. Det er af den tidligere statsminister oplyst, at spørgsmålet ikke har været drøftet mellem ham og den daværende forsvarsminister. Udvalget finder ikke, at det budget- og revisionsmæssige forhold kan danne grundlag for nogen kritik, når hensyn tages til de forhold, hvorunder opbygningen af virksomheden er sket.

Udvalget finder ej heller for det budget- og revisionsmæssige forholds vedkommende grundlag for at indstille, at der rejses tiltale ved rigsretten mod nogen tidligere ministre.

Et mindretal (socialistisk folkepartis medlemmer af udvalget) kan tilslutte sig den af flertallet afgivne beretning og dens hovedkonklusioner, bortset fra følgende punkter:

1) Mens også mindretallet deler den opfattelse, at de to tidligere forsvarsministre Poul Hansen og Victor Gram i almindelighed har fulgt den militære efterretningstjenestens arbejde nøje og er blevet orienteret af de pågældende tjenestemænd, finder mindretallet, at arbejdets art synes at indebære, at kommunikationen af og til bliver så spinkel, at den vanskeliggør den parlamentarisk nødvendige kontrol fra politisk ansvarlig side.

Mindretallet må udtale sin forundring over, at statsministrene i perioden 1960-70 alle har måttet oplyse, at de har været uvidende om forberedelserne og oprettelsen af kommunikationsknudepunktet eller dets funktion, at sagen ikke på noget tidspunkt ses at være behandlet af de skiftende regeringers sikkerhedsudvalg, og at ej heller den nuværende forsvarsminister modtog nogen orientering, før „Kejsergadesagen“ opstod.

2) Mindretallet ønsker til bemærkningen om, at forsvarsministeren har oplyst, at han ikke har ønske om at søge en virksomhed som Kejsergade-centralen oprettet, at udtale sin tilfredshed hermed, idet den uklarhed, der i nogen grad kan siges at være gældende i forholdet mellem denne virksomhed og grundlovens § 72, i endnu stærkere grad

*) Regeringens sikkerhedsudvalg bestod, indtil regeringsskiftet i 1968, af statsministeren, udenrigsministeren, justitsministeren, forsvarsministeren, udenrigsministeriets direktør, departementscheferne i justitsministeriet og forsvarsministeriet samt af cheferne for politiets efterretningstjeneste og forsvarrets efterretningstjeneste.